

Alla får vara med, Noelia!
av Caroline Engvall

Illustratör: Katarina Vintrafors
Förlag: Boksmart
Lärrarhandledning: Emma F Carlström

BOKSMART
— SÄGOR MED INBYGGD KUNSKAP —

Emma
@kunskap_gladje_trygghet

Lärarhandledning till Nollan och nätet, Alla får vara med, Noelia!

Caroline Engvall har samarbetat med Friends i den här boken. Friends har en kunskapsbank - där hittar du som arbetar i skolan kunskap, övningar och material för att förebygga och minska kränkningar och mobbning, och skapa en trygg miljö i skolan.

<https://friends.se/kunskapsbanken/skolpersonal/>

I den här lärarhandledningen får du som lärare förslag på frågor att använda i samtal med eleverna i klassen. Till varje kapitel finns även ord och fraser att samtala om innan ni läser tillsammans.

Det finns läsförståelsefrågor till boken och jag har lagt upp arbetet med ord, begrepp och läsförståelse så att ni kan jobba med tre kapitel i taget.

Vill ni göra en bokrecension eller arbeta med reflektionsfrågor så finns det möjlighet till det.

Det finns med lektionstips och arbetsmaterial. Hoppas att ni får fina lektioner tillsammans och kom ihåg att gå in på Friends kunskapsbank.

/Emma

@kunskap_gladje_trygghet

Illustration: Katarina Vintrafors

Hej från författare Caroline Engvall!

Tack för att du vill arbeta med materialet till Nollan-böckerna. "Alla får vara med, Noelia!" är den tolfte delen i serien om "Nollan och nätet". Det finns lärarhandledningar till alla böcker.

"Noelias hemlighet": om grooming samt bra och dåliga hemligheter

"Noelias revansch": om elaka kommentarer

"Noelia och spelet": om hot och trakasserier i spel online

"Ryktet går, Noelia": om rykten online samt bra och dåliga pranks

"Noelia och stjärnfallet": om oönskade bilder/sexuellt ofredande

"Noelia och utmaningen": om challenges online

"Noelia och jakten på likes": om hets och press på sociala medier

"Är det riktigt sant, Noelia": om källkritik och källtillit

"Samtycke, Noelia": om samtycke på och utanför nätet

"Våga säga nej, Noelia!": om grupptryck, status och maktlekar men även om att bli smygfilmad, om taskiga kommentarer och om civilkurage.

"Fin som du är Noelia!"; om osunda kroppsideal på och utanför nätet.

"Alla får vara med, Noelia"; om utfrysning, grupptryck och kompisrelationer, både på nätet och i skolan.

Längst bak i boken finns frågor att ställa till eleverna efter läsningen. De finns även med i slutet av denna lärarhandledning.

Ord och fraser att samtala om före läsning för att eleverna ska vara bättre rustade att möta texten. Använd alla ord, välj bland orden eller lägg till egna. Lyft gärna flera av orden i sitt sammanhang och förklara dem med hjälp av synonymer, gester och/eller bilder.

Framsida

Vem är författare och illustratör? Vad ser du på bilden? Läs titeln och fundera över vad du tror kommer hända i boken.

Kapitel 1 - 3

galleria, automatiskt, jojo, bjällra, labyrint, skälva, hårinpackning, rodna, snegla, manet, blytung, genomskinlig, karaoke, protestera, finest, virvla, spörta upp ögonen, blek

Kapitel 4 - 6

skymmer, rosiga kinder, kora en vinnare, tystnaden kväver mig, hjärtat snörper ihop sig, himla med ögonen, glo, grimasera, folkhavet

Kapitel 7 - 9

trångt, deodorant, mascara, greppar, fixerar mig med blicken, inombords, baciller, sjunka genom jorden, bevisa, knogar, forever, vadar, harkla sig, omedelbart, se rakt igenom någon, fokusera

Kapitel 10 - 12

jubla, bitchblicka, glo, samarbeta, blick som skär i mig, lager med kläder, puder, rätt åt henne, läsa någons tankar, smitta, modig, utmaning, utkanten, tegelsten, gnugga händerna, näthinnan, feg

Kapitel 13 - 15

huttra, svika, ögonvrån, dämpad, stump, stelna till, förkläde, bakgrunden, övervakningskamera, harkla sig, sanning

Kapitel 16 - 18

"Blickar och viskningar kan göra precis lika ont som ett knytnävsslag här." säger Nollans mamma och pekar på magen. Samtala om vad det kan betyda.

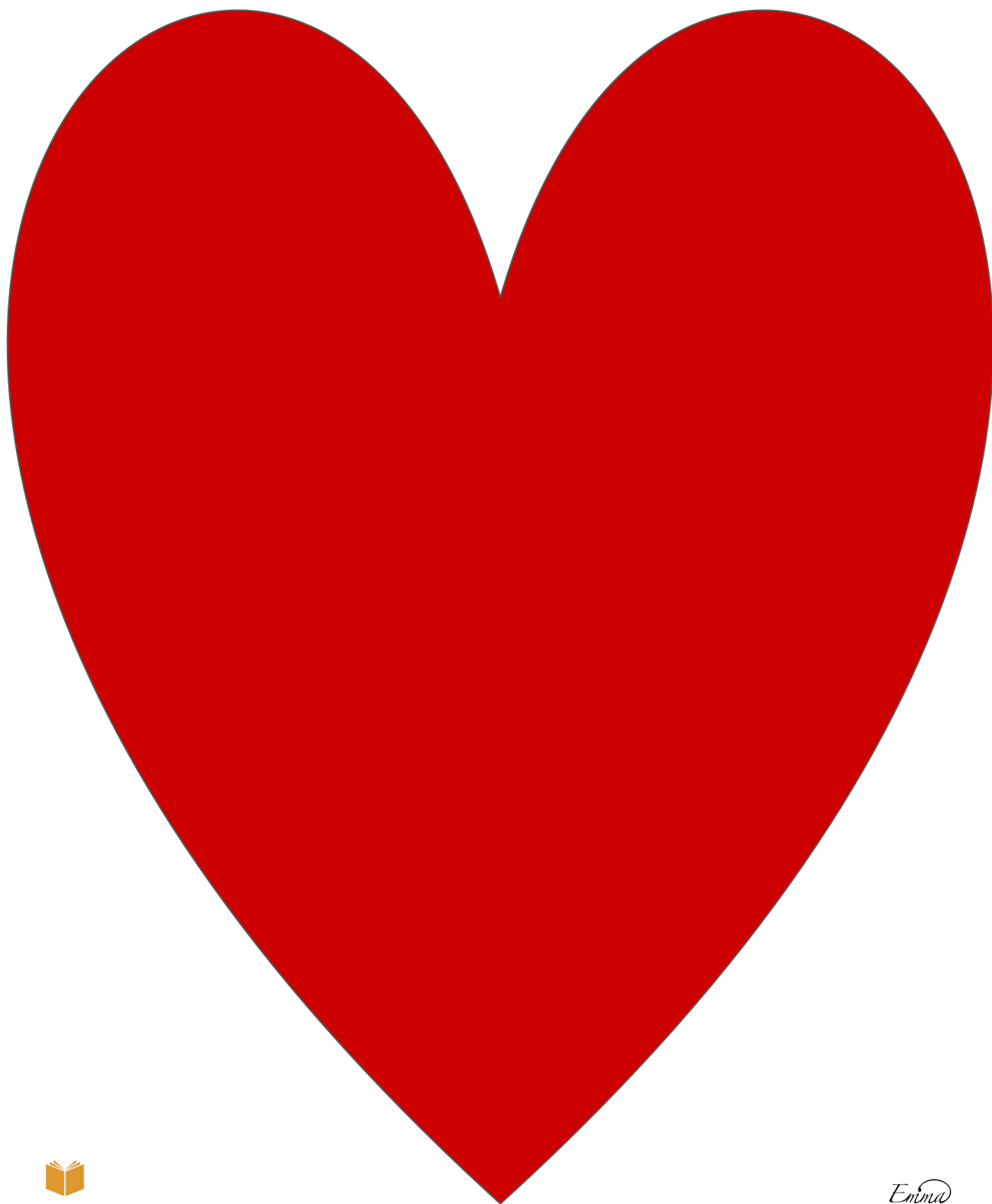
skjuter koppen närmre, skruvar på sig, diskret, misslyckats, genomfrusen, uppmuntrande, mudden på tröjan, rykten, frysa ut någon, förlora, trycka ner andra, dyraste, rusa,

Hjärtat som skrynklas

1. Klipp ut hjärtat
2. Varje gång ni läser om något dumt som sägs eller görs i boken så skrynklar ni ihop hjärtat lite.
3. När boken är slut försöker ni säga förlåt och släta ut hjärtat igen.

Även om man säger förlåt (slätar ut pappret) så finns "veckan" (märkena) kvar.

Läsförståelse

Kapitel 1-3

Vad har Nollan glömt?

- ☐ sin jacka
- ☐ att köpa en present
- ☐ att det är kalas

Vad är klockan?

- ☐ Det vet man inte
- ☐ Det är morgon och klockan är åtta
- ☐ Klockan är snart fyra på eftermiddagen

Varför hjälper inte Nollan gubben med massa matkassar?

- ☐ Hon vill inte
- ☐ Hon hinner inte
- ☐ Hon ser honom inte

Varför håller Nollan andan?

- ☐ Hon välter nästan en hylla med badbomber
- ☐ Hon välter en hylla med badbomber
- ☐ Hon hoppar över en hylla

Vad tycker Nollan är pinsamt?

- ☐ att bli röd i ansiktet, gå på toa i skolan och att dansa
- ☐ att fisa i klassrummet, tappa en tallrik i matsalen och stå ensam i korridoren
- ☐ att prata med klasskompisar och svara på frågor

Varför ska inte Pärla och Jez gå Rios fest?

- ☐ De tycker att hon är en fånig fisk
- ☐ De tycker att hon är tråkig
- ☐ De tycker att hon är jobbig och blek

Vem ska de på fest hos istället?

- ☐ Jez
- ☐ Josef
- ☐ Jonna

Varför protesterar inte Nollan när hon får betala hela presenten?

Vem tar bort Rio från chattgruppen?

- ☐ Nollan
- ☐ Jez
- ☐ Pärla

Vad heter chattgruppen?

- ☐ De coola
- ☐ Maneterna
- ☐ Ödeshults finest

Kapitel 4-6

Vilken årstid vill författaren att vi ska förstå att det är när hon skriver;

"Löven fastnar som våta lappar på skorna"

- ☐ vår
- ☐ höst
- ☐ vinter

Varför har Nollan ont i magen när de närmar sig Josefs fest?

- ☐ Hon åt för mycket till middag
- ☐ Hon blev osams med mamma innan festen
- ☐ Hon har dåligt samvete

Vad säger Pärla och Jez om Alex?

- ☐ att han är töntig
- ☐ att han är kär i Nollan
- ☐ att han är kär i Rio

Vem stöl halsbandet ur butiken?

- ☐ Pärla
- ☐ Nollan
- ☐ Jez

Varför bränner halsbandet runt Nollans hals tror du?

Varför är Nollan arg för att hon inte har några syskon?

- ☐ Hon önskar att hon fått träna på att säga ifrån
- ☐ Hon älskar barn
- ☐ Hon vill ha en storsyster som kan försvara henne

Vad menar Jez när hon säger; "Har du trampat i klister eller"?

Kapitel 7-9

Vems smink använder Nollan och Jez?

- ☐ mammas
- ☐ syrrans
- ☐ mormors

Vad menar Jez när hon säger "Jag blir ännu snyggare bredvid dig.", tror du?

Vem rycker i dörrhandtaget?

- ☐ Rio
- ☐ Josefs syrra
- ☐ Josefs mamma

Vad gör Nollan för att bevisa att hon är bästa vän "for ever" med Jez och Pärla?

- ☐ Hon sjunger till Kianos senaste hit
- ☐ Hon tar bort Rio från chattgruppen
- ☐ Hon betar sig taskigt mot Rio och fryser ut henne

Hur tror du att Rio känner sig?

Kapitel 10-12

Varför har Nollan ingen matlust?

- ☐ Hon är mätt
- ☐ Hon mår dåligt över att Rio är ledsen och sitter ensam
- ☐ Hon är ledsen för att Rio är kär i Alex

Vad menar Jez när hon säger att Rio "bitchblickar" henne?

- ☐ att Rio tittar på henne elakt och surt
- ☐ att Rio tittar nyfiket på henne
- ☐ att Rio flörtar med henne

Hur tror du att Nollan känner sig på festen?

Vad menas det med att Nollan blir varm och kall på samma gång?

- ☐ Hon fryser men har bra kläder
- ☐ Hon känner att hon är en bra kompis men det är kallt ute
- ☐ Hon är över glad att hon är accepterad av Jez och Pärla men hon har dåligt samvete över Rio.

Vart går de efter Josefs fest?

- ☐ De går till Rios hus
- ☐ Nollan går hem till mamma som är sjuk
- ☐ De gå hem till Jez

Vad ska de göra där?

Kapitel 13-15

Varför tänker Nollan att hon måste se tuff ut?

Vem är det som öppnar dörren?

- ☐ Rio öppnar dörren
- ☐ Rios mamma, Leila, öppnar
- ☐ Rios pappa öppnar

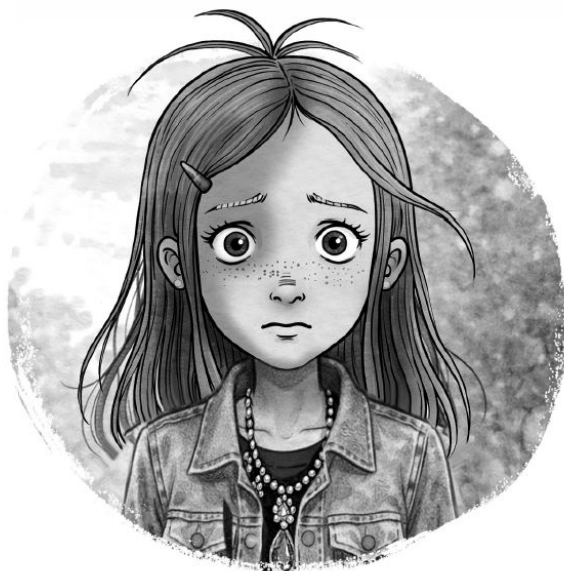
Varför känner Nollan igen Rios mamma?

Vem är Rios pappa?

- ☐ Han är polis
- ☐ Han är kock
- ☐ Han äger en smyckesaffär

Vad är det på den suddiga filmen som han visar Nollan?

- ☐ en film på när Nollan är taskig mot Rio
- ☐ en övervakningsfilm på när Jez stäl diamanthalsbandet
- ☐ en övervakningsfilm på när Nollan gömmer nallen på Prylpalatset

Kapitel 16-18

Vilka sitter i köket hemma hos Rio?

Hur känner sig Nollan?

- ☐ nervös, ledsen, ont i magen och har dåligt samvete
- ☐ pirrig och glad
- ☐ hånfull, sur, besviken och arg

Varför behöver de inte ringa polisen?

- ☐ Det är inget brott att ta ett halsband
- ☐ Rios mamma är polis
- ☐ Rios pappa är polis

Varför frös de ut Rio?

Vad gör de på Prylpalatset dagen efter?

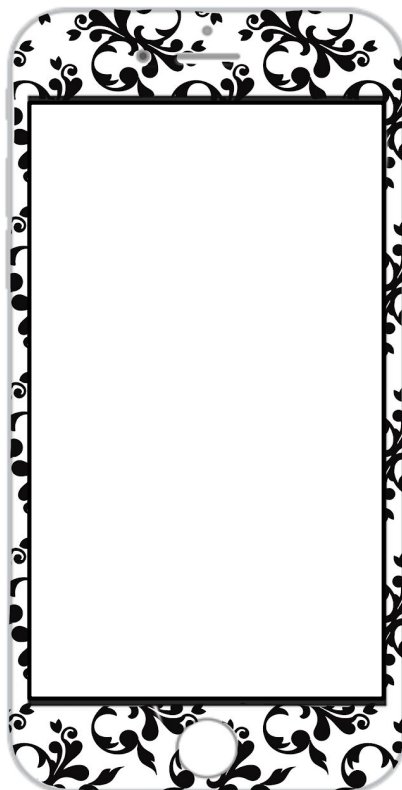
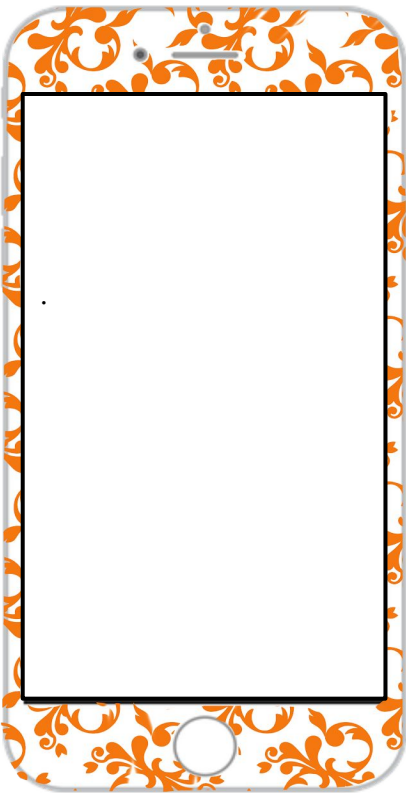
- ☐ De ska sno så mycket de kan på en minut
- ☐ De ska hitta presenter till Rio
- ☐ De fyller en kundkorg med så många saker de kan på en minut

Tips på frågor eller uppgifter under hela läsningen. Att använda olika lässtrategier för att förstå och tolka innehållet är viktigt.

Skriv en fråga om innehållet i kapitlet och låt en kompis svara.

Att reflektera över när boken är utläst

Frågorna finns även på s. 43 i boken

- ♥ Är det viktigt hur många kompisar som hänger tillsammans?
Varför/varför inte?
- ♥ Har du blivit utfrysad någon gång? Hur kändes det?
- ♥ Har du varit med om att frysa ut någon annan?
Varför tror du att det hände?
- ♥ Vad kan man särskilt tänka på om man är med i chattgrupper?
- ♥ Vad kan man göra om man märker att någon gör fel?
- ♥ Vad kan du göra om du själv har gjort fel?
- ♥ Varför gör man saker man inte vill eller vet är fel?

Tips från Friends!

Säg hej

Att säga hej när du kommer till skolan eller träningen gör skillnad. Alla blir glada av ett hej, särskilt den som känner sig ensam. Det kan också bli lättare att hitta på något tillsammans efter ett hej.

Säg till

Att säga till en vuxen när någon blir retad eller mår dåligt är viktigt. Att be om hjälp är modigt, oavsett om det är du eller någon annan som behöver hjälpen. Fundera på vilka vuxna du kan gå till när något känns svårt.

Säg ifrån

Att säga ifrån när någon är elak kan kännas jobbigt. Ta hjälp av en kompis och säg ifrån tillsammans. Att trösta efteråt är också ett sätt att stå upp för någon. Det är viktigt att visa att du bryr dig.

Vi finns här om du vill veta mer om vänskap eller mobbning.

Friends

www.friends.se

Här finns fler övningar:

<https://friends.se/kunskapsbanken/skolpersonal/ovningar>

BOKSMART
— SÄGER MED ENBYGGD KUNSKAP —

Enina
@kunskap_gladje_trygghet

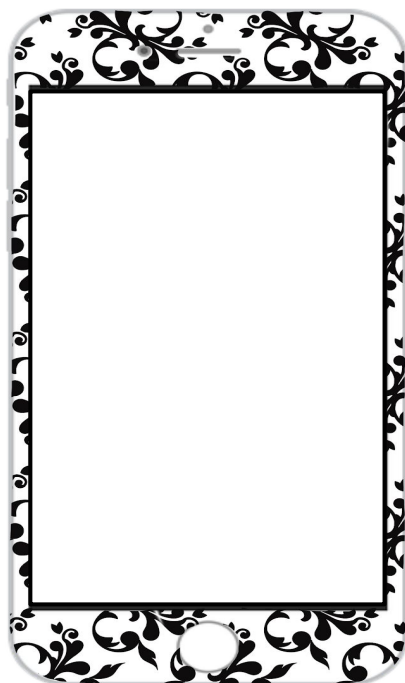
Säg hej, säg till och säg ifrån.
Skriv dina svar i mobilerna.

Kom på olika förslag på hur man kan
säga hej till någon och skriv dem i
mobilen.

Vilken vuxen kan du gå till om du
behöver hjälp? Hur kan man säga om
man behöver hjälp för att man till
exempel blir retad?

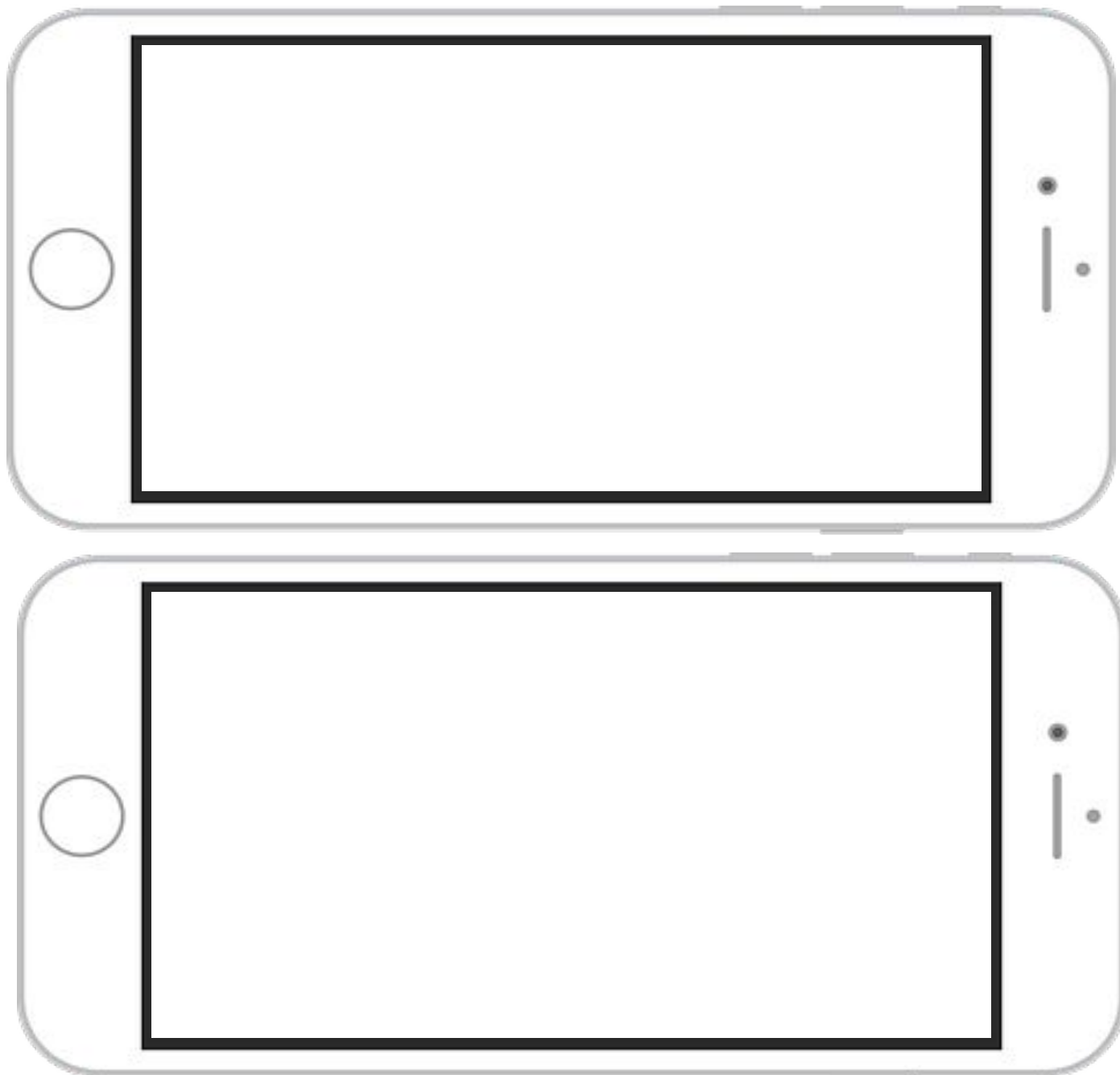
Vad kan man säga när någon retar en
annan person?
Vad kan man göra?

Eleverna kan turas om att skriva, "chatta" på låtsas och sedan läsa upp de olika chattarna för varandra.

Ett förslag är att samtala om skillnaden på sms-/chattspråk och skriftspråk. Ni kan även samtala om olika förkortningar i skriftspråk och de som kan finnas när man chattar.

Vad är okej och inte okej att skriva?

The image shows two identical, vertically stacked smartphone outlines. Each phone has a large, empty rectangular screen area defined by a thick black border. On the left side of each phone, there is a small circle representing a home button. On the right side, there are three small dots and a vertical line, representing a volume slider. The phones are intended for students to role-play a chat conversation.

Vad säger en bra kompis?

Rita en bild till.

<https://wordsift.org/>
<https://wordart.com/>

På exempelvis någon av dessa sidor kan ni göra ett ordmoln för att visualisera era ord.

Bra och dåliga hemligheter

Ibland kan det vara svårt att berätta om man varit med om något jobbigt eller om någon sagt att man inte får berätta om något som har hänt. Det kan kännas som man skvallrar eller avslöjar hemliga saker. Men vad är då en bra hemlighet som är okej att vara tyst om och vad kan vara en dålig hemlighet att inte berätta om?

En bra hemlighet är något som gör dig och andra glada. En dålig hemlighet är något som får dig att må dåligt, får dig att bli rädd eller ledsen eller bara konstig inuti kroppen, oftast magen. Dåliga hemligheter får/ska man alltid berätta om!!! Sätt ett X i rutan för det du tycker är en bra eller dålig hemlighet.

--	--

Du är kär i samma person som din kompis.

--	--

Din klasskompis har skrivit taskiga saker till din bästa vän men hen vill inte att någon ska veta det.

--	--

Din familj planerar en överraskningsfest för mormor.

--	--

Du har blivit filmad i omklädningsrummet, men om du berättar för något hotar personen att slå dig.

--	--

En vuxen har tagit dig på ett privat ställe och du känner skam.

--	--

Någon är taskig mot dig på rasten men säger att du inte får skvallra.

--	--

Du ska få ett syskon men får inte berätta det för någon än.

--	--

Du har fått konstiga chattmeddelanden från någon okänd person på nätet.

--	--

Du har haft sönder en sak hemma och har jättedåligt samvete.

--	--

Det händer något när du är på nätet som ger dig lite ont i magen.

--	--

Du ljög och sa att du lämnat in läxan fast du glömde det.

--	--

Någon har gjort om en bild på dig och sprider den i olika grupper.

Bokrecension

Titel: _____

Författare: _____

Illustratör: _____

Boken handlar om _____

Ringa in det som beskriver boken bäst

kul spännande läskig lång bra jobbig

kort igenkännande ledsam berättelse tråkig

värdefull lärorik fakta jag vill läsa mer

Rita en bild om något som
hänt i boken

Boken får ____ smileys:
Färglägg

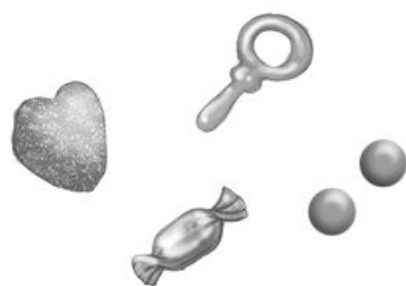
Motivera varför:

Skriv ett sms till Nollan om det som hänt i boken.
Skriv för hand eller klistra på det du skriver digitalt.

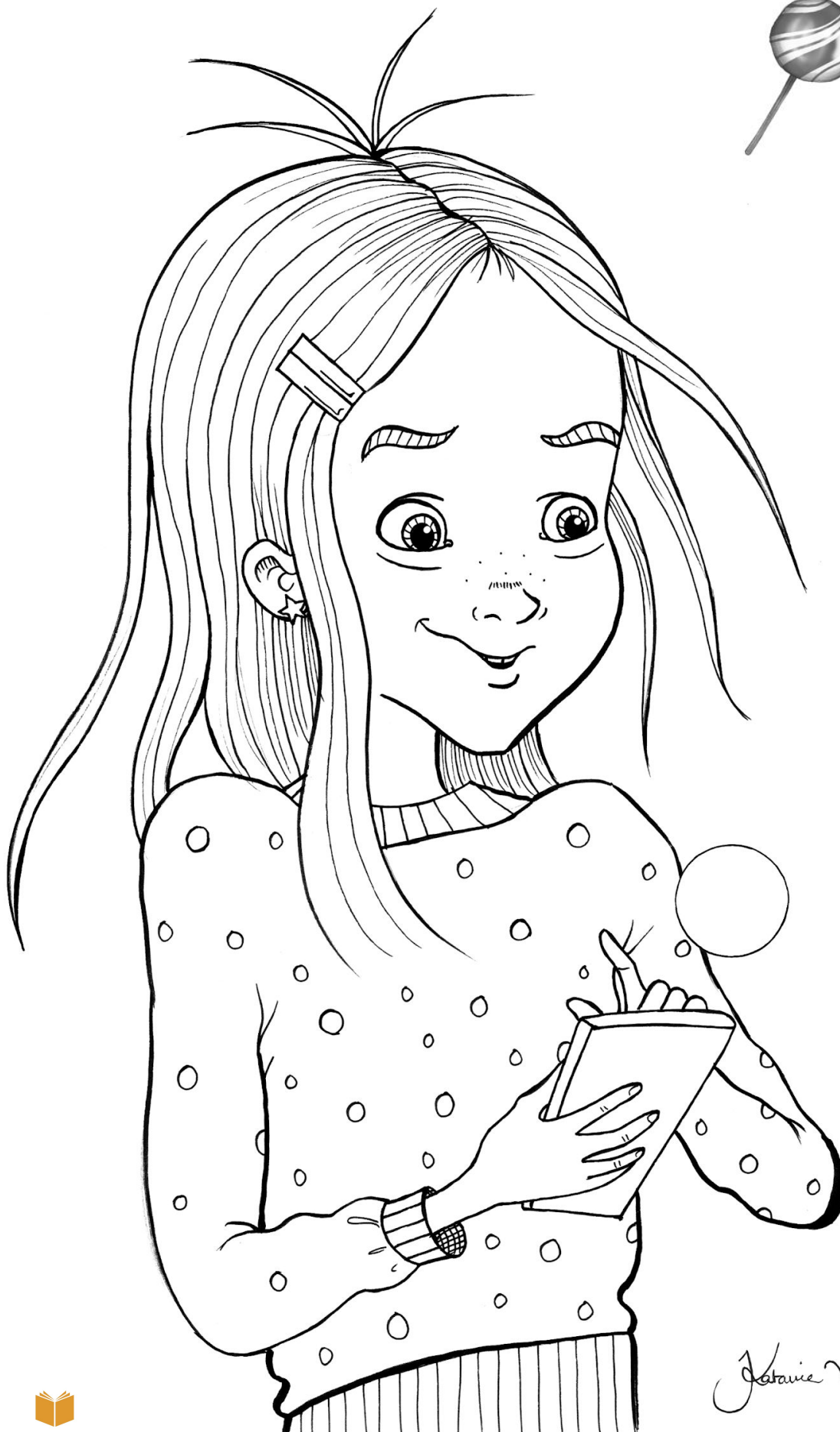
Handwriting practice lines consisting of 12 horizontal lines. The first three lines are grouped together, followed by a gap, and then another group of six lines.

Målarbild

Illustratör: Katarina Vintrafors

Katarina Vintrafors

BOKSMART
— SÄGER MED INBYGGD KUNSKAP —

Målarbild

Illustratör: Katarina Vintrafors

Katarina Vintrafors

BOKSMART
— SÄGER MED INBYGGD KUNSKAP —

Jag som gör lärarhandledningarna heter Emma Carlström och arbetar som förstelärare.

Jag tycker själv om att använda barnlitteratur i undervisningen, bland annat till värdegrundsarbete.

I min blogg på Pedagog Örebro kan du läsa om hur jag arbetat med detta och mycket annat.

<https://extra.orebro.se/pedagogorebro/bloggar/kunskapgladjeochtrygghet.4.3d631c4f165eb81daf439ab.html>

På min lärar-Instagram *@kunskap_gladje_trygghet* kan du följa min vardag som lärare. Jag vill dela med mig av tips och inspiration och får väldigt mycket inspiration där genom att följa andra kollegor runt om i Sverige.

https://www.instagram.com/kunskap_gladje_trygghet/

